

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Technovit 8100 væske.

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Til forskning og analyse. Udelukkende til erhvervsmæssig brug.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

AXLAB A/S

Bygstubben 4 Tlf. 35 43 18 81

2950 Vedbæk Fax 35 43 00 73

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): torben@axlab.dk

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen - døgnåben alle dage).

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Irriterende væske med langtidsvirkninger. Kan fremkalde allergisk reaktion.

CLP (1272/2008): Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens 1;H317 Eye Irrit. 2;H319

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: 2-Hydroxyethylmethacrylat, ethylendimethacrylat

ADVARSEL

H315: Forårsager hudirritation.

H317: Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

P280: Bær beskyttelseshandsker/øjenskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P302+P352: VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand.

P305+P351+P338: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P333+P313: Ved hudirritation eller udslæt: Søg lægehjælp.

P337+ P313: Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:**

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-Nr.	Index-nr.	REACH-reg.nr.	Stofklassificering	Note
75-90	2-Hydroxy-ethylmethacrylat	868-77-9	212-782-2	607-124-00-X	2119490169-29	Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1;H317 Eye Irrit. 2;H319	-
5-10	2-Isopropoxy-ethanol	109-59-1	203-685-6	603-013-00-5	-	Flam. Liq. H226 Acute Tox. 4;H312 Acute Tox. 4;H332 Eye Irrit. 2;H319	1
<1	Ethylen-dimethacrylat	97-90-5	202-617-2	617-114-00-5	-	Skin Sens. 1;H317 STOT SE 3;H335	-

1) Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.
Hud: Fjern forurenede tøj. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved hududslæt eller irritation: Søg læge.
Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge. Skylningen fortsættes også under transport til læge/sygehus.
Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Ved ubehag: Søg læge.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Irritation af hud og øjne. Kan medføre allergisk hudreaktion. Organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge (aldrig vandstråle - spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser: Primært carbonoxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder opsuges med papir og større mængder med granulat eller lign. Opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Vask straks hvis huden bliver forurenede. Skift straks forurenede tøj. Der skal være adgang til rigeligt vand og øjenskyllflaske.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares i veltillukket originalbeholder på et køligt og i velventileret sted.

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At.-grænseværdi (Bek. 507 af 17.05.2011 med senere ændringer):

5 ppm = 22 mg/m³ H 2-Isopropoxyethanol

H = Stoffet kan optages gennem huden.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske (EN140) med kombinationsfilter A/P2 (brunt mod organiske dampe/partikler). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN374) f.eks. af neopen. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstiden for alle indholdsstoffer, så det må anbefales at udskifte handskene ved spild på denne.

Øjne: Tættsluttende beskyttelsesbriller (EN166) ved risiko for øjenkontakt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:**

Udseende:	Farveløs væske
Lugt:	Karakteristisk
Lugttærskel:	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	142
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	97
Fordampningshastighed:	Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke bestemt
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol.-%):	Ikke bestemt
Damptryk (hPa, 20°C):	0,1
Dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Relativ vægtfylde (g/cm ³):	1,0
Vandopløselighed:	Uopløselig
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	345
Viskositet (mPas, 20°C):	10
Eksplosive/oxiderende egenskaber:	Ikke relevant
9.2. Andre oplysninger:	Ingen relevante

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet:**

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Ingen kendte.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Ingen kendte.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 3,1 mg/l/4h (2-Isopropoxyethanol)	Ikke oplyst	Leverandør
Dermal	LD ₅₀ (kanin) = >3000 mg/kg (2-Hydroxyethylmethacrylat)	Ikke oplyst	Leverandør
	LD ₅₀ (kanin) = 1445 mg/kg (2-Isopropoxyethanol)	Ikke oplyst	Leverandør
Oral	LD ₅₀ (rotte) = >2000 mg/kg (Ethylendimethacrylat)	Ikke oplyst	ECHA
	LD ₅₀ (rotte) = >5000 mg/kg (2-Hydroxyethylmethacrylat)	Ikke oplyst	Leverandør
	LD ₅₀ (rotte) = 5111 mg/kg (2-Isopropoxyethanol)	Ikke oplyst	Leverandør
Ætsning/irritation:	Svag til moderat hud- og øjenirritation, kanin (2-Hydroxyethylmethacrylat)	Draize	IUCLID
	Ingen hud eller øjenirritation, kanin (Ethylendimethacrylat)	Ikke oplyst	ECHA
Sensibilisering:	Hudsensibiliserende, marsvin (2-Hydroxyethylmethacrylat, Ethylendimethacrylat)	OECD 406, 429	IUCLID/ECHA
	Ingen hudsensibilisering, marsvin (2-Isopropoxyethanol)	In vivo	ECHA
CMR:	Ingen anvendelige/tilgængelige data	-	-

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger (fortsat)

Sandsynlige eksponeringsveje: Hud, lunger og mave-tarmkanal.

Symptomer:

Indånding:	Indånding af dampe kan irritere luftvejene. Ved høje koncentrationer kan der opstå hovedpine, svimmelhed og træthed.
Hud:	Irritation med rødme og smerte. 2-Isopropoxyethanol kan optages gennem huden og ved omfattende kontakt medføre symptomer, som beskrevet under "Indånding".
Øjne:	Irritation med rødme, smerter og tågesyn.
Indtagelse:	Irritation af slimhinderne i mund og hals, evt. kvalme og opkastning.
Kroniske virkninger:	Kan fremkalde allergisk reaktion. Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem herunder hjerneskader.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet:**

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (fisk, 96h) = >100 mg/l (2-Hydroxyethylmethacrylat) LC ₅₀ (Danio rerio, 96h) = 15,95 mg/l (Ethylendimethacrylat)	Ikke oplyst OECD 203	Leverandør ECHA
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia, 48h) = 380 mg/l (2-Hydroxyethylmethacrylat) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 44,9 mg/l (Ethylendimethacrylat)	Ikke oplyst OECD 202	Leverandør ECHA
Alger	EC ₅₀ (alger, 72h) = 836 mg/l (2-Hydroxyethylmethacrylat) EC ₅₀ (alger, 72h) = 836 mg/l (2-Isopropoxyethanol) LC ₅₀ (Pseudokirchneriella sub. 72h) = 19,0 mg/l (Ethylendimethacrylat)	Ikke oplyst Ikke oplyst OECD 201	Leverandør Leverandør ECHA

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

2-hydroxyethylmethacrylat er hurtigt nedbrydeligt: (84%, 14 d, OECD 301C)

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

2-hydroxyethylmethacrylat: Log K_{ow} <1 – Ingen signifikant bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:

Ingen anvendelige/tilgængelige data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling:**

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe: EAK-kode:

H 16 05 06

H/Z 15 02 02 (Absorptionsmidler forurenet med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke omfattet af transportreglerne (ADR/RID/IMDG/IATA).

14.1. UN-nr.: Ingen.

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): Ingen.

14.3. Transportfareklasse(r): Ingen.

14.4. Emballagegruppe: Ingen.

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:**

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

PR-nr.: Skal ikke anmeldes – se punkt 16.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

H226: Brandfarlig væske og damp.

H312: Farlig ved hudkontakt.

H332: Farlig ved indånding.

H315: Forårsager hudirritation.

H317: Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

Forkortelser:

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)LD₅₀ = Lethal Dosis 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

EPA Ecotox = US Environmental Protection Agency (database over økotoksikologiske data for kemiske stoffer)

ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Produktet skal ikke anmeldes til Produktregistret, da det importeres/produceres i mængder under 100 kg pr. år.

Ændringer siden forudgående version:

1,2,3,7,8,16

Udarbejdet af: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / AP – Kvalitetskontrol PW